

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**

Főpiacz, a város-
háza szomszé-
gában.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 5 kr-
jával számítottak.

Az ellenzék.

Debreczen, szeptember 10.

(—s.) A csak az imént megnyitott új parlamenti ülészek összesen három ülésén az ellenzék oktalan és elítélendő czédaságban felülmulta önönmagát.

Régi dolog, hogy a mikor egy ellenzéknek méltó tárgya van a kormányval való szembeszállásra, akkor kiállanak a pártok jobbjai és a parlament komolyságához mért nyugalommal és erélylyel foly a mérközés, melyben akármilyen nézetben levőnek is gyönyörűsége telhetik, mikor azonban az ellenzék csupán párt-szempontról, csupán személyes gyűlölködésből, csupán olcsó népszerűsítésből akar harsogni, nem tekintvén a hazának sem javát, sem kárát, akkor az Apponyiak és Horánszkyak mellett ott okvetetlenkednek az izgága hecczesterek, a Rakovszky Istvánok s más apróbb parlamenti nagyságok, hogy illetlen közbekiáltásokkal, gyenge szerkezetű, de erős gyanúsításokkal és imparlamentaris gorombaságokkal telt felszólalásokkal zavarják a parlament működését.

Valóban elijesztő az a durvaság és az a haza javát s a parlament méltóságát semmiben sem vevő léhaság a mit a magyar ellenzéki pártok az új ülészek első három napján feltártak.

És voltaképen miért is voltak az epés kirohanások és a napirend felett rögtönzött obstrukció, mikor megtörtént eddig mindaz a mit az ellenzék várt és követelt s mikor a továbbiakra nézve természetesen a várakozási álláspontra kell helyezkednünk, mert hiszen még a jövő titka, hogy a Reichsrath, hogyan fog viselkedni, az a Reichsrath a melynek az összehívása jelenti épen a magyar közjog győzelmét az osztrák álláspont felett.?

Egy még meg nem történt csak kilátásba helyezett dologgal szemben lehet bizalmatlanul tartózkodni, de még a csalhatatlan prófétáknak sem szabad itélkezni előre a bekövetkezendő bajok és hibák felett.

Ha tegyük fel a kiegyezés annak rendje-módja szerint megtörténik a Reichsrath hozzájárulásával — mire lesz jó az a nagyhangú csatározás a mibe az ellenzék most belékezdett?

Emléknek ugyancsak nem lesz szép s az ellenzék többet veszít népszerűségben az ország közvéleménye előtt az ilyen felesleges izgágáskodások miatt mint képzelné.

De hát az ellenzék már igazán nem tudja mit csinál, mint a züllött existenciák kiknek nincs többé veszíteni valójuk úgy a mi egyensúlyt és talajt veszített ellen-

zékünk sem tud megállani a zül-
lés lejtőjén.

Az a néhány kimagasló alak ki inkább mult szereplései miatt teljes tiszteletünket bírja, meghasonolva a politikai pályája meddősege miatt, hallgat vagy maga sem tudja hogyan és miért uszrik a szennyes árral a melyet az ellenzék néhány sötét alakja felkavart, az ifjabb generatio legtöbbje pedig csak a politikai clown bohóc ki azért, hogy egy-egy közbeszólásért vagy botrány révén az ujságba kerülhessen, mindenre képes.

S aztán csudálatos, de ugyan, hogy a botrányok és félszegségek mindig iskolát teremtenek, követőkre találnak bármennyire elítéljék is általában. Chimay hercegnő után nem egy főrangú hölgy akad még a nagy világon a ki a maga alárendelt Jancsijával odébb állott, a sensatiosabb öngyilkosságok öngyilkossági epidemát vonnak maguk után s a botrányos Reichsrathi obstrukció megteremtette a magyar Wolfokat és Lechereket.

Lesz szerencsénk őket legközelebb működésében látni, mert hiszen még a jobb sorsra érdemes Horánszky is quasi bejelentette az obstrukciót s általában nagy harszra készül az egyesült ellenzék, csupán azt nem tudja még, miért, milyen jelszó alatt. Egyelőre maradtak a napirend

TÁRCZA.

A „Laura-dalok“-ból. *)

I.

Lábaidhoz borultam
Könyörögve, kérve,
Lángoló szívemért
Szíved add cserébe.

Kaczagva azt mondtad:
Neked szíved nincsen:
— Ne is verjen soha
Meg veled az Isten.

II.

Kérdezd a madártól:
Hogy kell hűnek lenni?
Kérdezd a szívemtől:
Hogyan kell szeretni?

Én a lepkét kérdelem:
Hogyan kell feledni?
Tanítson meg, hogy kell
Csapodárnak lenni?

*) A kitünő poéta „Laura dalok“ cz. októberben megjelenő kötetéből.

III.

Boldogságról tudtam egy dalt,
Elfeledtem régen én!
S tudtam egy dalt szenvedésről,
Ez még most is cseng felém.

Azt egy lányka énekelte,
Ezt egy asszony halavány...
Csak lehetnél lány még egyszer!
Boldog lány, mint hajdanán!

IV.

Hogyha néha a szívemnek
Dobogását hallgatom,
Biztatgatom: Csitt szívem! csitt!
Nyugalom kell, nyugalom!

S ez a bolond, ugráló szív
Feleselni mer velem, —
Dobogása egyre fájóbb!
Szerelem kell! szerelem!

V.

Kicsiny leánykád jött elébem,
Talán te küldéd hírnökül?!
Meggzólítottam, s ő elfordult
Közönnyel, ismeretlenül.

— Egész az apja! — azt gondoltam,
De szeme kék, de szeme nagy!

... S hogy visszafordult mosolyogva,
— Nem! nem! — kiálték — ez te vagy!

VI.

Rágalmaznak te előttem,
Költik a rossz híreimet,
Dehogy hagyják megpihenni
A te siró lelkedet!

Lesik, várják az arczodon,
Mily hatást tesz a nevem?...
S te mosolyogsz, de a szíved
Azt dobogja: szeretem!

VII.

Megremeg a szívem belé,
Ha jöttödöt sejtem,
Hullámszik az emlék árja,
S itt is, ott is egy virágra
Bukkan rá a lelkem.

S mikor látlak, a szívem már
Tuláradó tenger,
Mult vihara szántogatja,
S a te képed rózsra rajta,
Mit kidobni nem mer.

Erdélyi Zoltán.

vita mellett, remélik, majd akad idővel más kifogásolni való is.

Sajnáljuk a dolgot, de nem félünk tőle. A kormány álláspontja annyira erős, igaza annyira kétségen felül áll, hogy azt egy ellenzéki obstrukció nem veszélyezteti, de az ellenzéki obstrukció veszélyezteti a parlament méltóságát, az ország politikai presztizsét, ex lex állapotokat terem és vigyázzon az ellenzék, mikor megrongált népszerűségével ilyen felelősséget mer vállalni!

Az ország osztatlan közvéleményének nem kell az ellenzék álláspontja, nem kell a külön vámterület. Összecsődíthetnek itt-ott egy-egy ugynevezett népgyűlést ennek érdekében, de azért el nem hitethetik a magyar termelővel, hogy rája nézve előnyös, ha egyetlen biztos piacát Ausztriát elvesziti, még ha esetleg nem is volna fogékony e kérdés magasabb politikai jelentősége iránt.

— **Gróf Bethlen András öröke.** Brassóból jelenti tudósítónk, hogy a sz.-hermányi választó-kerületben gróf Bethlen András elhunytával megüresedett országgyűlési képviselői mandátum betöltése céljából Brassó vármegye központi választmánya a választási határnapot f. é. szeptember 22-ére tűzte ki.

— **Osztrák helyzet.** Bécsből telefonálja tudósítónk, hogy a jobboldal végrehajtó és parlamentáris bizottságának elnökét, Jaworski lovagot ma Bécsbe hívták, a miből azt következtetik, hogy a két párt itt tanácskozásokat fog megkezdeni. Több lengyel lapnak az híre, hogy a galicziai kivételes állapotokat még a reichsrath megnyitása előtt megszüntetik, ma hivatalosan megczáfolják.

Fürdői történetek.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Irtá: **Konoz Ákos.**

Szomorú volt mindig. Három hétig zavart sem hallottuk. Kifogástalanul öltözködött s nyakkendőjében olyan karbunkulust tűzött, hogy valóságos fényözön vette körül, mikor a déli napos sétat helyre lépett.

Kíváncsiak voltunk a nevére s lázas sietséggel olvastuk végig a fürdővendégek törzskönyvét. Egyszerre csak ráakadtunk. Mecsekffy Aladár névre hallgatott a rejtélyes szomorú idegen, Titkár volt valamelyes vidéki nagyobb város jótékony főnöke, mely leleceket gondozott és kegyetlen rossz eselésekkel boldogította a kétségbeesett házi asszonyokat.

Egyenlőre meg voltunk nyugodva abban, hogy nevét megtudtuk. Egy este ezután társaságunk abban állapotott meg, hogy valamelyikük beleköt a szomorú emberbe. A sors én rám esett és én másnap megkezdtem nehéz feladatomban megfejtését. Már kora reggel, még mikor a londoner is félig behuny szemmel szortirozta a fürdővendégek czipőit, talpon voltam és a telep legszűkebb s egyetlen kijáratánál vártam áldozatomat. De nem jött. Két napig hasztalan czerberuskodtam nem mutatkozott. A szobaasszonytól megtudtam később, hogy egy nagy pattanás nőtt az orrán s azóta a szomorú ember még szomorubb.

Országgyűlés.

Budapest, szeptember 9.

A miniszterelnök asztalán egy akkora könyvformájú skatulya pihen, mint egy kültekei ház. A rengeteg doboz mögül alig látszik ki a *Bánffy* Dezső báró homloka. Nem is türi sokáig ezt a szituációt. Mindjárt az elnöki előterjesztések után, amelyek közt ott van a *hirlapkiadók kérvénye is, akik a hirdetési bélyeg eltörlesztését kérik*, — felemelkedett a miniszterelnök és miközben bejelentette a különböző törvényjavaslatokat, kiderült, hogy az a hatalmas könyv, amelyet némelyek az Aranybibliának néztek, a lapjai aranyos vágása miatt — nem egyéb, mint a *tavalyi zárszámadás*.

Utána tüstént a szomszédja, a *penzügyminiszter* kelt fel. Előtte is tisztos tömege hevert a kékfedelű füzeteknek, amelyeket zöld zsinór rögzített össze egy szerves paksamétává.

A *jövő évi költségvetés* ez a csomó füzet és tekintettel arra, hogy ez nem kevesebb, mint ötszáz millióeska, beláthatja mindenki, hogy — elég „jó ház“ vagyunk mi Magyarországon; ha ekkorra a háztartásunk.

Nem kezdte azonban mindjárt ezen a pénzügyminiszter. Először a *Margit híd* és a *Margit-sziget* összekapcsolásáról szóló törvényjavaslatot nyújtotta be.

Meghelyeselték a hidat, azután Lukács László hozzáfogott az *ekszpozéjához*. Nagy, szinte áhitatos esendben hallgatta a Ház a beszédet s a némaságban, melyet a felugró helyeslések bolygattak meg néha, szinte hallani lehetett a milliók suhogását; ami izgatónak, de nem kellemetlen muzsika, tekintettel arra, hogy a milliók — a mi millióink. Repültek a számok, a súlyos summák gazdagon, könnyedén és mind sűrűbb lesz a helyesléshnagya, kivált mikor fölemlítette, hogy a tevalyi eredmény több, mint tizenkét millióval volt kedvezőbb a harmadévinél.

A miniszter sorra veszi az egyes tárczákat és nem fősvénykedik a felvilágosításokkal és magyarázatokkal.

Egyszerre csak feszült érdeklődés szenzációja rezdül át a Házon. Hullám-

zásba jönnek a sorok egy pillanatra, azután megint nagy esőnd borul a teremre.

— Szíves engedelmeikkel — mondotta a miniszter. Attérek a javaslattal *összefüggő politikai vonatkozásokra* . . . — Halljuk! Halljuk! — hömpölyög mindenfelől.

Mindenekelőtt a költségvetés minél gyorsabb letárgyalását kéri a Háztól, mert ez az organizálás nyugodt menetét biztosítja és üdvös újítások életbeléptetését mozditja elő. Az elsődrendű feladatok között van a *valutarendezés* befejezésének lehetővé tétele is, ami a bankkérdés rendezésének kell megelőznie, mert ez amannak fontos előfeltétele. A *bank és valuta-javaslatok* kell, hogy még ez év folyamán szentesített törvényekké váljanak.

Mikor az Ausztriával való kereskedelmi és vámviszonyok rendezésének szükségéről szólt a miniszter, hullámzásba jött a baloldal.

Mikor a miniszter a költségvetés ajánlásával befejezte a beszédét, a többség éljenzett, tapsolt és sűrű csoportokban gratulálta körül.

Tanévnyitó értekezés.

— A főiskola megnyitó ünnepélyén elmondotta **dr. Kovács Sándor** jogakadémiai igazgató. —

Pár évvel ezelőtt az 1893/94. tanév megnyitása alkalmából jogakadémiaim 75 éves történetére tekintek vissza, legyen most megengedve, hogy a félbehagyott képet befejezhessem s a még hiányzó negyedszázad történelmével a jelen alkalommal foglalkozzam. Annyit talán el fogok érni, hogy legalább meg lesz a kere, melybe akadémiánk beléleltének kutatói idővel értékesebb képet illeszthetnek. Közelgett az idő — teszi hozzá — midőn jogakadémiaim százados fennállásának ünnepét ülheti meg.

A fonalat azután az 1875. évtől veszi fel s világos képen felmutatja az akadémia történelmének főbb eseményeit, egészen azon időig, midőn az 1895/96. tanévben 8 rendes jogi tanszék volt betöltve. Visszatekintve a régmultra — jegyzi meg a befejező sorokban — míg főiskolánk az század utolsó évében, a mikor

Harmadnagra végre találkoztam Aladár urral az uszodában. Szokás szerint ott feküdt a gyökérpokrácson s a legforróbb napon. Orráról elmúlt a pattanás amit végtelenül sajnáltam, mert orvosság kinalás ürügye alatt kívántam vele megismerkedni.

Csakhamar azonban mást gondoltam. Odaálltam a forrásvizet szóró sárkány alá s a szétpattanó vizeseppek elborították Aladár ur egész egyéniségét.

Erre feleszmélt ábrándozásából s én, mintha véletlenül történt volna a lócsolás bocsanatot kértem. Erre ő felállt s benyujtván a korlátot kezét így szólt:

— Én Mecsekffy Aladár vagyok!

— Örülök — felelém — Török Zenóbius!

— Ön engem nem ismer, folytatá lemondással.

— Fájdalom, még eddig nem volt szerencsém — felelém megadással.

— Ismeri ön a fájdalmat, kérdé Aladár ur, miközben lebukott a víz alá.

— Mire feltűnt a vízszinen, akkorára kikérdeztem magamat s így feleltem: néha fáj a fejem s éppen azért fürdöm a hideg vízbe, nehogy elfogjon a heveny agyvérömleny és nyakszirti lebeny . . .

— Nem olyan fájdalmat értek, felelő zordonan. Én a szív gyötrelmeiben szenvedek. Szeretek. Szeretek reménytelenül. Szerelmem hevét az itteni 15 fokos víz sem tudja lehűteni. Én lángolok, lángolok uram — folytatá s e pillanatban

egy salto mortaléval az uszoda közepére ugrott és eltűnt szemeim elől.

E naptól kezdve bizalmasabb lett hozzám, bár attól féltem, hogy magam is elégek az ő nagy lángja mellett. És talán be is következett volna elmulásom, ha pár nap mulva közbe nem jön egy váratlan fordulat.

Korán reggel künn sétáltam a terrazon. Megvallom gyöngeségemet, hogy a sárguló és hulló falevelekről álmodoztam, akárcsak egy vén szerelmes. Csöndemet egy robogás zavarta meg. Mintegy másfél mázsás ur rohant elém és irtózatosságot fujva tudakolta tőlem felesége holletét . . .

Eleinte nem értettem a szegény ember beszédét, de csakhamar felvilágosított Csinos kis felesége az éjjel eltűnt a szomorú emberrel, egyszóval a fészekből kirepült a madár . . .

A menyecske feledett esküt, hűséget, de nem felede elvinni az ura tömött pénztárczáját . . .

A szenzáció azonban alig tartott két napig. A másfél mázsás ember pénzért sürgönyözött és két óra mulva ezer pengőt hozott a táviró. Ebéd után bevett aztán négy üveg pezsgőt s azok a kíváncsiak, kik a pezsgő hatását szeretik kikutatni, másnap azt beszéltek, hogy az alkonyi esőndben látták, mikor a másfél mázsás ember ugyancsak csipkedte annak az angol hölgynek sovány ábrázatját, kinek állítólag tengernagy volt az

a jogtanítás kezdetét vette, hat rendes tanára volt, ma csupán az akadémiában 16 rendes tanár tanít, ezek közül öt a theologiai, 8 a jogakadémiában, 3 philosophiai tanár pedig mindkét szakon.

A jogakadémia történelmét befejezén, az akadémiái hallgatóság felé fordult az igazgató s hozzájuk a következő beszédet intézte: Szeretett akadémiái hallgatóink! Mai ünnepélyünk nem volna teljes, ha az új tanév első órájában nem fordulnék Önök felé egy pár szóval, nem azzal a kötelességszerű hivatalos hanggal, melyet meghallgatunk s gyakran el is felejtünk, hanem az érzelem azon hangjával, mely a férfi szívet is rezgésbe hozza akkor, mikor azokhoz szól, a kiknek boldogságát, igaz javát akarja. A megbánás keserves könnyei hullanak sokszor azoknak szeméből, a kik feledik a szülei jó tanácsot; de nem kevésbé szánandók azok, a kik élettapasztalásban megöszült tanáraink szavaira fogékony szívvel nem hallgatnak.

A gymnasiumi tanuló évek befejezése után két különböző életuttra lépnek Önök; az egyik a hittanhallgatók haladnak, a másik a jogászok. De a két ut irányának nem szabad egymástól eltávoloznia, hanem párhuzamosan kell egymás mellett haladnia, sőt éleseszű, hitbuzgó reformátoraink a különböző utakon haladók között bizonyos érintkezési pontokat is állapítottak meg. Zsinat — presbyteri egyház alkotmányunknak egyik változhatatlan, evangéliumi eredetű alapfelfogata az, mely az egyházi és világi elemnek a törvényhozási, kormányzási és törvénykezési ügyekben egyenlőséget biztosít s mely a mi anyaszentegyházunkat a hierarchikus szervezetű egyházaktól oly élesen megkülönbözteti. Midőn elődeink a mi fő iskolánkat nemcsak az egyház, hanem a republica seminariumának is hirdetik, minden bizonynyal ezen nagy jelentésű álláspontra helyezkednek s ha még e század elején is érvényben volt tanrendünk igaz szellemére tekintünk, észrevehetjük, hogy a theologusoknak, a togatusoknak és a secularis, vagyis „külső állapotra” igyekvő juristáknak egyideig közös tanulmányrendje épp azt célozta, hogy a közéletre közösen készítsenek elő; mert

önvédelemre praedestinált egyházunknak fentartásáról s felvirágoztatásáról csak abban az esetben szólhatunk, ha benne az egyházi s világi elem a legszebb egyetértésben munkálkodnak az Ur házának építése körül, veszély esetén pedig egy szívvel, lélekkel lépnek a sorompóba, hogy az egyházi s jogi tudományok által nyújtott szellemi fegyverekkel közösen megvédelmezzék azt minden külső és belső ellenségtől — A kor szelleme a tanulmányoknak különválasztását követelvé a tanulmánykör egymással ma már csak egy két pontnál érintkezik; de legyen ez annál erősebb összekötő kapocs Önök között, minél világosabb körvonalakban bontakoznak ki tanulmányaik folyamában lelki szemek előtt azon fontos egyházi és nemzeti érdekek, melyek a magyar prot egyház fennmaradásával az isteni gondviselés örök végzése szerint, elválhatatlanul egybe kötve vannak. A mi hazai iskoláink fundamentumait nem fejedelmi kezek rakták le, de azért nekünk is adott az Isten patronusokat! és ha azon mozgató erőket kutatjuk, melyek a mi patronusainkat iskoláink fenntartására, segélyezésére, védelmezésére készké és képessékké tették, bizonyára lélektanilag is indokolhatunk fogjuk találni Revész Imrénének azon gondolatát, mely szerint ez az erő nem vala más, mint egyenesen a valóság és egyház iránti hűség és ragaszkodás.

Akadémiái életük irányítására e helyről ünnepélyesen kijelentem, hogy tanárkarunk valamint a legnagyobb örömmel fog ápolni minden oly törekvést, mely a két kar hallgatói közt kívánatos egyetértést erősíteni alkalmas, úgy határozott állást fog elfoglalni minden oly irányzat ellen, mely ezen egyetértést akár hibás ambícióból, akár könnyelműségből (a rosszakaratot Önöknél még feltételezni sem akarom) a jövőben újra megzavarni hajlandónak mutatkozik.

A mi azon panaszos hangokat illeti, melyek hittanhallgatóink számának megapadása miatt oly sűrűn hangzanak fel, erre vonatkozólag most csupán csak annyit jegyzek meg, hogy az ismeretes bajok orvoslásán kitűnő egyházi és világi férfaink sokat gondolkoznak s bizonyára alapos reményünk lehet, hogy egyházunk és

a magyar törvényhozás együttes munkálkodása mellett e tekintetben is kedvező fordulat fog rövid idő múlva bekövetkezni s a tisztességes megélhetést biztosító országos törvények támogatása mellett megnyugvással munkálkodhatnak majd az Ur szőlőjében azok, kik készek magokra venni az igát, a melynek hordozását az Idvezítő oly gyönyörűségnek mondotta volt. Azokat tehát, a kiket a legközelebbi időben talán még a megélhetési gondok is távoltartottak ezen tiszteletre méltó pályától: a jobb jövő biztató képe reménytel töltheti el. A magyar alkotmányos állam elvégre a mi támogatásunkra is kinyújtotta kezét — a mely kéz pedig, a mikor a mi támogatásunkra jön, nemcsak minket segít, hanem — a mint ezt Főt. püspök ur éppen e teremben pár hónappal ezelőtt oly meggyőzően jegyezte meg — önmagát is erősíti.

A mi pedig különösen a jogtudományok hallgatóit illeti, azokat, kiket e pályára nem a legkomolyabb szándék vezérelt, már utra indulások első napjain figyelmeztetem azon akadályokra, melyek reájok e hosszú és göröngyös uton várnak. Közgazdasági életünk nagy átalakulásai annyi hű és munkás kézre várnak, hogy bünt követ el az, a ki más munkatérén productivvá tehető erőit itt, e nagy szellemi erő kifejtéssel és költséggel járó pályán hasztalanul tölti el. Hazánk alkotmányos fentartásának; nemzeti aspiratióink megvalósításának magasztos feladata első sorban a mai jogász nemzedék vállára nehezedik. Azok a nagynevű férfiak, a kik hazánk közjogi önállóságát e szünőfélben lévő században kivívták, már nagyobb részt sirjaikban porladoznak; munkájok, a mint ezt a reszrehajlatlan história feljegyezte, világtörténelmi jelentőséggel és eredménnyel járt; de nem kisebb feladat vár az epigonokra, ha birtokunkban meg akarjuk tartani a magyar állam azon határait, melyeket nemzetünk ezer éves fenállásának emlékezetére emlékoszlopokkal láttunk el, hogy a magyar nemzet jogos és elidegeníthetlen dominumát hirdessék a világ minden nemzetei előtt. Nem pusztán kenyérkereső, hanem szellemileg kiképzett, vallásos, erkölcsös, szigorúan fegyelmeztet s erős karu férfi

atyja, de azért három hét óta nem tudott fizetni a vendéglősnek . . .

Jól láttak e a kíváncsik, azt nem tudom, de a vendéglős másnap vigan beszélt, hogy sokszor a veszendőben levő pénzt hamarabb megkapja az ember, mint gondolná . . .

Honny soít, qui maly pense . . .

A pepita nadrág.

János öreg volt és szerelmes. Szerette az asszonyokat, akik sokat mókáztak vele. De János ur hiu is volt s azt hitte, mikor nyalkán kipederte bajuszát, hogy ellenállhatatlan. Ezenkívül apró kedveskedéseivel akarta magát kellemessé tenni.

Erre szükség is volt, mert János ur egyáltalában nem volt kellemes férfi. Egy megmaradt emléke volt ő a multnak. Színtelen, fakó arcú, mint egész élete. Egész életében sem volt talán egy komoly pillanata. Tőkepénzéből élt minden haszon nélkül a világ javára. Nevetséges volt fiatal embernek, élemedett korában meg szánakoztak elkövetett bohóságain. A könnyűvérű asszonyok ellenben sokat elnéztek neki, mert öreg volt és szeretett ékszerrelkedni. A folyton mosolygó rué nem sajnálta a pénzt a hölgyekért. Nem vetette meg a hervadozó rózsákat sem s minden egyes hódításai nál önelégülten nézegetett a tükörbe és nem vette észre, hogy a századvégi asszonyok nehézkes csapata nem a szépsé-

gére, hanem a töltött pénztárcájára pályázik.

János ur egy napon szokatlanul csinos volt és folyton mosolygott, mint egy szerelmes kamasz. A lakkezipő kegyetlenül szoritotta lábait, de azért rangosan lépdeklét a fürdő esplanádján. Piros nyakkendőjébe tű helyett egy boglyas székfűt tűzött s világos keztyűkbe bujtatott kezeiben kecsesen forgatta ezüstös pálcáját.

Egy szóval vadászta a hatást.

És a hatás matematikai pontossággal beteljesedett, de nem úgy, mint János gondolta.

Mikor ugyanis jobbra-balra köszöngve, kaczkiasan lejtett a sétányon, hogy-hogy nem, de valószínűleg körben forgó pálcájától kedvenc kis kutyája megijedve, belekapott János ur aszalásnak induló lábszárába. E pillanatban János urat megszánta volna a köszív is. Gondosan kivastalt pepita nadrágja rongyokban hullott alá, fehér kalapja ott hevert a fűporában. A hölgyek meglátva a deranzsirt állapotban levő Don Juánt, sikoltva menekültek, mivel az az elszakadt nadrág felfedezte János ur hiányos öltözködésének titkait. Egy pillanat alatt egyedül állott János ur az esplanádon, tört reményekkel, megcsufolva egy kis kutya által, melyet annyi estén melengedett keblén, álmodozva a hűségről, melynek ő egész életében nem volt barátja.

János ur szobájába vánszorgott s aznap nem láttuk a telepen. A harapást

csak elviselte volna, de öltözéke kulissza titkainak nyilvánosságra jutása mélyen érintette szerelmes szívét. A szó teljes értelmében le volt leplezve az asszonyok előtt s még a sápadt arcú vizimolnárné is fintorgatta az orrát, mikor harmadnap a megtépett Don Juannal találkozott.

Egyszóval János ur le volt fujva. Hétköznapi, szürke ember lett. Nem járt többé rangosan és alig mosolygott. Kereste a magányt és a zugó erdő elnyelte sóhajait. Szörnyen restelte a kázust. Még a bankói sem imponáltak. A könnyű vérű asszonyok is hátat fordítottak a leleplezett lovagnak s csak a villogó szemű szöke szoba asszony foglalkozott vele.

Egy hétig viselte anteuszi kinjait János ur és egy szép reggelen elutazott. Nem bucsuzott el senkitől, még a kis fitos orru vizimolnárnétól sem. Csak a londoner tudott elmeneteléről, kinek odaajándékozta a megtépett pepita nadrágot.

El is felejttem volna János urat, ha véletlenül nem találkozom vele a szolnoki állomáson. A bajusza ismét ki volt festve és mosolygott. Egyszóval a régi volt. Változást csak annyiban tapasztaltam rajta, hogy hiányzott róla a pepita nadrág, de cserébe ott biczegett karján a villogó szemű szobaasszony, kit nem frappirozott a János ur kázusa . . .

Tehát még se ment hiába a fürdőbe, — párjára talált . . .

arra van szüksége hazánknak, ha életünket a nemzeti haladásunk elé gördített nagy kövektől meg akarjuk tisztítani. Széchényi prófétai mondanása, hogy: *a világot egy új nemzettel gazdagítsuk* bizonyára csupán akkor valósulhat meg, ha úgy, a mint ő, egyenlő erélyvel haladunk az anyagi érdekek terén, haladunk főleg szellemi életünkben, hogy — a mint Eötvösünk oly szépen kifejezte, a magyar nemzet belső becsé és értéke által nyerje vissza azt az állást, melyet egykor harcias tulajdonai által birt. (Eötvös József: Széchényi emlékezete.) A ki ennél a nagy feladatnál közre akar munkálni, annak erős lelki tehetségekkel kell felruházva lennie; annak, ha erőt a fáradságos munkában néha talán márgyongulni is érzi, újra meg újra fel kell vennie a harcot, a küzdelmet, a régi gladiator módjára, ki: *immemor antiqui vulneris, arma capit.*

Jogakadémiánk népessége számos külföldi egyetemével vetekedik; de ez az eredmény csupán külső körülmények kedvező hatása is lehet. Önöktől maguktól függ, hogy tudományos képzettségükkel s vallás erkölcsi életük feddhetlenségével, benső értéket is kölcsönözzenek annak az önmagában véve rideg számtani adatnak.

Szeretett akadémiai hallgatóság! Ha igaz az, a mit annyi kitűnő férfiú oly sokszor hangoztat, hogy a protestáns tanintézetek virágzása egyszermind nemzeti érdek is, akkor szükséges, hogy kötelességük teljes betöltéséről csupán akkor lehet szó, ha mindkét irányban egész munkát végeznek, ha nemcsak az egyházi, hanem a nemzeti ügynek is hű és komoly munkásainak tüntetik ki magukat. Fokozza ez a gondolat az Önök munkaerejét, képességét, sarkalja ez Önöket a folytonos szellemi munkára, hogy egykor, majd ha az életbe kilépnek, annál dusabb kamatokkal rójják le hálatartozásaikat egyházunk és hazánk iránt. Midőn e gondolat ereje reám, öszülő emberre is lélekemelő hatással van, kell, hogy ennek nagy jelentőségét már Önök is megértsék, akik nagy Eötvösünk szavai szerint életöknek éppen azon időszakához értek: „amikor minden szív tisztán, mint Isten alkotá, a jóért lángolni, minden nemes után vágyódni, minden felségesért áldozni tud”. Akadémiai törvényeink, ha nem is ruhazzák fel Önöket teljes szabadsággal, mert hiszen az ifjú ember azzal még a maga kárára könnyen visszaélhet, de elég tért engednek arra, hogy idejüket okosan használva, a szabad munkálkodás intenzív erejével mentül teljesebb mértékben töltsék be tanulói feladataikat és ériék el akadémiai pályájuk elé kitűzött céljaikat. Beesüljek meg ezt a szabadságot s vele könnyelműen vissza ne éljenek a magok kárára s szülei szomorúságára. Iskolai törvényeink szerint e század elején (1815) a hanyag tanulókat a főgondnok az exameneken publice pirongatta meg, hogy tudatlanságuk a publicum előtt világosságra jöjjön; ma szelidebb eszközökkel igyekszünk hatni a hanyagokra, a humanizmus médiámai a mai időben nem a megalázás, megszegyenyítés, hanem a megjavítás, a magunkhoz fölemelés. Ákik érettlenségi bizonyítványnyal lépnek az akadémia palaestrájára, azokra nem babér vár, hanem hátramaradás, az ilyenek aztán az életben is ritkán válnak az egyházi és polgári társadalom hasznos tagjaivá. A kitűnő férfiak életerői ezeknek már ifjú korukból emelnek ki oly mozzanatokat, amelyekből életvezéljokra előre lehet következtetni. Főiskolánk egyik jeles tanítványáról: Kölesy Ferenczről, a kiról tudjuk, hogy a politikai életben később mily nagy szerepet játszott — említi Toldy Ferencz, hogy a görögök nagyjainak, már gyermek korában emlékoszlopokat állíttatott össze esontokból, s felettük be-

szédet tartott. A komoly ifjaknak már ifjúkori hajlamait is a komolyság zománca veszi körül.

Az új tanév küszöbén, vessenek tehát még egyszer számot a reájok váró feladatokkal szerett hallgatónk, s erős akarattal, de egyszermind istenben vett bizodalommal kezdjenek a szántáshoz, hogy az aratástól annak idején el ne essenek. „Még sok szerezni való érdem van hátra — mondá hajdan a bardus az ifjak chorusának — fel! számotokra virít a borostyán, érdemeljétek meg!”

Mélyen tisztelt hallgatóság!

Fogadják szívesen az akadémiai tanárfar nevében kifejezett köszönetemet ezen iskolai szerény ünnepünkön való részvételükért. Buzdításul szolgál ez ránk tanárookra is, hogy hűséges sáfárjai legyünk a ránk bizottaknak, egyházunk és magyar hazánk egymáshoz kapcsolott szent ügyének előmozdítására. Ugy segítjen bennünket az Isten, amint ebbeli kötelességünknek hiven és lelkiismeretesen igyekszünk megfelelni.

Ezzel az 1898/9. tanévet, Isten szent nevének segítségül hívásával megnyitottam nyilvánítom!

NAPI HIREK.

— **A szegényházi bizottság** tegnapi u. tartotta havi rendes ülését *Roncsik* Lajos tanácsnok elnöklése mellett. Számos folyó ügyön kívül tudomásul vették a szegényházi gondnok és orvos jelentéseit, s a szegényház 1899 évi költségvetését, valamint 40 db. téli ruha megrendelését javaslattal a tanács elé terjesztették.

— **Személyi hír.** *Komjáthy* János színigazgató ma reggel Debreczenbe érkezett s este visszautazik M. Szigetre, honnan a jövő héten ismét Debreczenbe jön s itt is marad a bérletek eszközzése miatt.

— **Megerősített alapszabályok.** A debreczeni kerékpáros egyesület alapszabályait a belügyminiszter ma érkezett leiratával jóváhagyta.

— **Állandó választmányi ülés.** Hajdu vármegye állandó választmánya ma dél előtt Degenfeld József gróf elnöklése mellett ülést tartott, melyen a szeptember 26 iki közgyűlés tárgyait készítették elő.

— **Ecce vita . . .** Elhű az emberben a vér, ha a sorsra gondol, melynek nyomában mindenütt ott leskelődik a szomorú halál . . . Mikor legkevésbé várjuk, a mikor talán a legédesebb örömök kecsgető reménye mosolyog felénk s szívünk tele van azok teljesedésének előre jelentkező boldogságával . . . Ime most is egy olyan megrendítő csapásról értesülünk, amely az életnek ezen iszonyatos tragédiái közül való s amely városunknak egyik közkedvelt fiatal ev. ref. segédlelkészét, *Bélteky* Lajost döntötte hirtelenül a legnagyobb örömből a legfeketébb gyászba. Testvérbátyja, ifj. dr. *Bélteky* Albert, a budapesti ev. ref. főgimnázium és a nőképző egyesület leánygimnáziumának fiatal tanára, aki csak nem régebben jegyezte el egyik fővárosi tekintélyes kereskedő leányát, — szünideji pihenője után e hét elején utazott hazafelé Budapestre a legjobb egészségben, munkakedvvel s kedves menyasszonya miharabb láthatásának reményétől repeső szívvel, — mikor elébe állt a sors s azt mondta: ne tovább! A pest—lavocznei vonalnak Sátoralja-Ujhelyről felfelé eső legközelebbi szomszédállomása, Szomotor mellett eddig még ismeretlen ok miatt *kiesett a vonatból* és oly szerencsétlenül, hogy a robogó vonat az élete tavaszán, legszebb reményei teljesülésének küszöbén álló fiatal embert *derékban ketté vágta és szörnnyet halt . . .* Ugy szédtek fel kihűlt testét roncokban a sinekről s értesítették meg-

bizonyosodása után ősz atyját, id. *Bélteky* Albert szatmári lelkészt és öcsését, *Bélteky* Lajost, *Kiss* Aron püspök káplánját a vérfagyasztó szerencsétlenségről, a kik tegnap délután utaztak el szerencsétlen vérüknek idegen földön leendő eltemetésére . . . Béke lengjen hamvai felett!

— **A színészeti kiállításra** legutóbbi közlésünk óta a következő tárgyak lettek beküldve: Antal Adolfné 2 cabinet-fénykép Blaba Lujza sajátkező névirásával és két névjegy alakú kép: Tannerné Szabó Rózsa (sajátkező hátírat) és Térey Antónia. Alföldi Mihályné egy 1828 dik évből való debreczeni színlap és Takács Bálint egy régi színlap 1813. január 11 ikéről. E két utóbbit bővebben ösmertetjük lapunkban. Beküldött Komlóssy Imre 9 drb makart, 11 drb cabinet és 17 drb névjegy-alakú fényképet, köztük Hegyessy Mária, Küry Klára, Demjén Rózsa, Vadnay Vilma, Erdélyi Marietta, Mándokyné Morzsay Emma, Felekyné Munkácsy Flóra, Törökné Szakáll Rózsa, Csányi Cornélia, Miskovics Irma, Pauliné Prielle Cornélia, Krecsányi Sarolta, Bély Rózsa, Szaxlehner Emma, Medgyaszay Ilka, Ujházy Edéné és végül Jokainé Laborfalvy Róza sajátkező emléksoraival ellátott fényképe. A férfi arcképek közt: Ujházy, Odory, Szerdahelyi Kálmán stb. K. A. né urhölgy pedig beküldött 18 drb színlapot és előleges színházi jelentést és 6 drb üdvözlő verset.

— **Az álrabbi.** Városunkban egy álrabbi szövevényes csalásairól beszélnek többfelé. Az álrabbi két év előtt megjelent a debreczeni piacon s olyan tekintélyes jelenség volt a selyem kaftánban és a bársony karimás kalapban, hogy nem esoda ha olyan alaposan felültek neki. Az álrabbi beállított egy helybeli tollkereskedőhöz s azt mondta, hogy egy gazdag beregszászi asszony megbizta, hogy a férjhez adandó leányai részére 1500 frtért tollat vásároljon. A tollat a beregszászi gazdasszony nevére kérte küldeni utánvét nélkül. Az álrabbi oly föltétlen bizalommal találkozott, hogy az 1500 frt értékű tollat kívánságára föladták a beregszászi asszony czimére. Az álrabbi ezután Beregszászra utazott s ott rábeszélte az özvegy asszonyt, hogy az 1500 frt értékű toll fuvar levelet, melyet viszonyai miatt czimeztetett más névre, írja alá. Az asszony gyanutlanul aláírta a fuvarlevelet, az álrabbi pedig eltűnt a tollal és nagyot nevetett markába. Az 1500 frt értékű tollat persze aztán ő rajta követelték. Feldmann ezután Szatmárott 150 mázsa fekete földet új hordókba gyömszölve méz gyanánt adatott fel Preamsbe (Galicziába) czimeztetve s ott 2000 frtot vett föl az állítólagos mézre. Ezt a jeles embert két év után most felösmerték a debreczeni piacon. A szatmári alkusz, kit miatta perbe fogtak, megjelent Debreczenben s az álrabbi békés megegyezésre akart jutni, de hát az lehetetlen volt, úgy hogy most a rendőrségnél készűl följelentést tenni.

— **Sajtóhiba.** Az önálló munkás betegsegélyző pénztár táncvizgalmáról kedves apróságot írt tegnap J . . . ó kollegánk. A cikk tetszett, de az nem tetszett, hogy a sajtóhiba ördöge *csusza* helyett *csutkával* eteti a közönséget.

— **Tolvaj leány.** *Biró* Klára csavargó pénz nélkül kóborgott az utczán s eközben belopódzott *Berger* Ilka szakácsné hatvan utczai lakásába s ellopta ruháját így akarván pénzre szert tenni. A kapuban azonban elesípték s bekisérték a rendőrséghez.

József
árvas
pénzt.
Lajos
ellenő
badsá

urnó.
hivja
oktat
saját
megk

helye
kávéh
beli k
hossz
s az
hogy
jelenl
tételt.
folyt
tekne
könny
A sóg
végle

kedv
kony
szept
mébe
gym
néps
Győr
Az e
Hirla
fordit
igérk
ifjusá
A re
adás
látvá
el s
derék
közö

Balan
Örzs
Imre,
Mária
Özv.
Gyuri
Rab
Magd
Pléba
Törpe
Csura
Marec
Bigyó
Bigyó
Csörg

1.
2.
3. ga
4.
A völ
A m
Első
Maso
Első
Maso
Első
Maso
Terka
Tebek
Lidi
Laci
Peti
Pali
Ferkó
Józi
Csicsa
Ferde
Vaksi
Nép, t

rendü
60 kr.
20 kr.
Ková
üzletl

— **A városi gyámpénztár átadása.** Szentgyörgyi József h. gyámpénztárnok tegnap adta át az árvaszéki tagok jelenlétében a városi gyámpénztárt a szabadságából haza érkezett Hanke Lajos pénztárnoknak. Szentgyörgyi József ellenőr ma kezdi meg 30 napra terjedő szabadságát.

— **Zeneoktatás.** Özv. Zivuska Ferenczné urnó, az ismert kitűnő zenetanító felhívja a közönség figyelmét, hogy a zeneoktatást ének s zongorából e hó 15-én saját lakásán (Szent-Anna-utca 6 sz. a.) megkezdí.

— **Sógorok harca.** Csinos jelenet színhelye volt tegnap este 7 órakor a főtér Korsó kávéház előtti része. Két sógor, helybeli kereskedők, családi s más ügyek miatt hosszabb idő óta feszült viszonyban vannak s az ellentétek tegnap annyira kiélestedek, hogy a sógorok nyílt utcán nagy közönség jelenlétében tetteleg szereztek maguknak elégtételt. Előbb szóval, majd ököllel s bottal folyt a harc gyönyörűségére az egybegyűtteknek. Az egyik sógor feldagadt arccal s könnyebb sérülésekkel hagyta el a csatát. A sógor-harcban a bíróság szolgáltattat majd végleges elégtételt.

— **Iparosok műkedvelő előadása.** Műkedvelő ifjakból alakult társaság jótékonykezélu műkedvelő előadást rendez szeptember 11-én a Margit-fürdő dísztermében, mely alkalommal színterkerül „**A gyimesi vadvirág**”. Géczy ismert jeles népszíve. A műkedvelő előadást Boránd György rendezí, karnagy Hora Károly. Az előadás tiszta jövedelmét a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetkezete javára fordítják. Kiválóan érdekes előadásnak ígérkezik ez az előadás, mert a gyimesi ifjuság debreczeni ifjuság személyesítí. A rendezőség nagy gondot fordít az előadásra. A női jelmezek csoportja festői látványosság lesz. Eddig is sok jegy kelt el s minden bizonynyal megtalálják a derék műkedvelők szorgalmuk jutalmát a közönség méltánylásában.

Személyek:

Balánka János	—	Varga István.
Órse, a felesége	—	Tóth Erzsike.
Imre, a fiok	—	Fantóni István.
Mária, leányok	—	Menyhárt Rózsika.
Özv. Fábíánné Julis	—	Szabó Ida.
Gyurka, a fia	—	Oláh László.
Rab Prezsmér Péter	—	Morvay Zoltán.
Magdolna, leánya	—	Bacsonyi Erzsike.
Plébános	—	Morvay Elemér.
Törpe Csura, harangozó	—	Menyhárt Lajos.
Csuráné, a felesége	—	Dénes Ilonka.
Marci, fiuk	—	Brinke Gábor.
Bigyó, kisbíró	—	Nagy Dezsó.
Bigyóné, a felesége	—	Szücs Juliska.
Csörgő István, fiatal gazda	—	Somogyi István.
1. } — — — — —	—	Kovács Antal.
2. } — — — — —	—	Ungar József.
3. } — — — — —	—	Fecsu Lajos.
4. } — — — — —	—	Halász József.
A vőlegény násznagya	—	Gaal Ferencz.
A menyaszony násznagya	—	Rácz Mihály.
Első } vőfély	—	Szücs József.
Második } — — — — —	—	Weisz Lajos.
Első } nyoszolyó lányok	—	Gaal Margitka.
Második } — — — — —	—	Tóth Esztike.
Első } nászasszonyok	—	Nagy Juliska.
Második } — — — — —	—	Cseresznyés M.
Terka — — — — —	—	Török Esztike.
Tebeka — — — — —	—	Sárkány Mariska.
Lidi — — — — —	—	Kőrösy Mariska.
Laczi — — — — —	—	Magyar József.
Peti — — — — —	—	Kovács István.
Pali — — — — —	—	Szücs János.
Ferkó — — — — —	—	Madarász Dezsó.
Józsí — — — — —	—	Kiss Lajos.
Csicsa,) — — — — —	—	Péntek Lajos.
Ferke,) cigányok	—	Horkai Géza.
Vaksi,) — — — — —	—	Nagy Béla.

Nép, bucsusok. Történi Gyimes-Felső-Lokon, napjainkban.

Helyárak: Elsőrendű ülőhely 1 frt. Másodrendű ülőhely 80 kr. Harmadrendű ülőhely 60 kr. Negyedrendű ülőhely 40 kr. Állóhely 20 kr. — Jegyek előre válthatók: Mede Gyula, Kovács Lajos, Dianicska Ágoston urak fodrász üzletében és este a pénztárnál.

— **A debreczeni jótékony nőegyesület** szeptember 11-én, délután 4 órakor az árvaház üléstermében választmányi gyűlést tart, melyen a következő ügyeket tárgyalja: 1. Az utolsó évnegyedes segély megállapítása. 2. Intézkedés a tisztújító közgyűlésről. 3. Folyó ügyek.

— **Verekedő kártyások.** Ujabb időben nagyon el van terjedve városunk kisebb kávéházaiban a hazard kártya játék. Egyik legnagyobb fészke ennek az Erzsébet kávéház, melynek egyik belső szobájában éjjelről-éjjelre nagy kompánia gyűl össze s a leghazardabb kártyázást műveli. Azonkívül minden kártyázás rendszeren verekedéssel végződik. Így tegnap előtt egy elesapott díjnak vert össze egy pénzért kártyázás közben, tegnap pedig általános összeverekedés volt az eredmény, úgy hogy az érdekelt felek a bíróság elé viszik az ügyet. A rendőség figyelmét felhívjuk a kisebb kávéházak „szeparéinak” titkaira.

— **Szüreti mulatság.** A debreczeni iparosifjuság önképző egylete miként a mult évben, úgy ez év szeptember 18-án is megtartja mulattató és kedélyes szüreti ünnepélyét a nagyerdő Dobos-pavillonban. A műsor egyes számai felette érdekesek. Magyar ruhába öltözött pásztorleányok és pásztorok vonulnak ki d. u. 6 órakor a „Dobos” előtti tere, honnan ünnepélyes felvonulás fog rendeztetni a szőlőskert helyiségébe. A díszfelvonulás után az egylet dalköre fog magyar dalokat énekelni. A gyümölesszakitáson rajta kapott egyének első alkalommal 6-12, a második s többi alkalommal 12-20 kr pénzbírságot kapnak és Vác, vagy Illavára való elzárásból fog a büntetés állani. A szereplők közül Cserebogár Jóska lesz az érdekes alak, ki folytonos mókázással mulattat, azután zónalevelezés is lesz és a leggyorsabban író három hölgy értékes ajándéktárgyat nyer. A vigalmi százás bizottság kéri a közönség pártfogását.

— **Érdekes zeneestélyek.** A Dréher sör-csarnokban mátl kezdve a régen várt és városunkban ösmert hírneves bajai dal és zene csoport Hadl Ödön vezetése alatt több estére terjedő hangversenyt rendez.

— **Próbabál.** Szabó Miklós tánczenetítő e hó 25-én a Margit-fürdő dísztermében tánczenetítése bevégzése alkalmával szüreti ünnepélylyel egybekötött zártkörű próbabált rendez, melyen a jó talpalávalót Kiss Béla zenekara szolgáltatja. Belépti díj tetszés szerint.

x **Halász Izidor** ur az eddigi „Páris” kávéház tulajdonosa mai lapunkban közölt értesítést a közönség figyelmébe ajánljuk.

x **A jó hírnevű Kossuth kávéház, étterem és szálloda** ismét fényes és új berendezést nyert az áldozatkész béríó Sporni Gyula bőkezűségéből, ki nagy sulyt fektet arra, hogy úgy helybeli, mint idegen utazó vendégei nappal és éjjel a legkitűnőbb ételt és italt kapjanak jutányos árban, pontos kiszolgálás mellett. Hírdetési rovatunkban levő közleményére jelhívjuk a közönség figyelmét.

Magyar verses felköszöntő a mult századból.

Debreczen, szeptember 9.

A mult századból érdekes nyomtatvány szövegét közöljük:

A nyomtatvány névnap felköszöntő, mely „Tekintetes Nemes és Nemzetes vitézlő Domokos Márton uramnak, Nemes szabad királyi Debreczen városának, Nagydemü Fő-birájának Kereszt-neve napjára szívből írott köszöntő versek, melyeket egy méltatlan és szegény szolgálja, mint nagy jó Patronusának, maga kezeivel megírott és kinyomatott 1756. eszdzendőben.”

Ez van a czimlapon bronzirozott betűkkel nyomva.

A belső oldalon a következő jelige van:

Rom. XVI. V. 16.

Szent Pál parancsolja, hogy egymást kö-
[szöntsük,
„ A jó kívánásba szívünket ki-öntsük,
„ Hiv szeretetünket szent tsókkal je-
[lentsük,
„ Irva hagyta nekünk, hogy el-ne fe-
[lejtsük.

Az ünnepi köszöntő a következőkép szól:

Fábíus Rómának oltalmazásában,
Törvény' s igazsága meg-tartatásában,
Munkálkodott sokat virágozásában;
Éjjel' s nappal, mint van a' Historiában.

Magát e' Városért sokat fárasztotta,
Gyakran a' szemérol' álmát el-hajtotta,
A' hideget' s deret semminek tartotta,
Igaz Haza-fija bizony meg-mutatta.

Neve napján azért mikoron áldozott
Quirinál' hegyén, a' nép így kiáltozott:
ÉLJEN a FÁBIUS! s vígan ugrándozott,
Vígágoztól hegyről a' kó szakadozott.

DEBRECZEN ezeket rólad-is mondhatja,
Nyughatatlanságid el-nem tagadhatja;
Hasznos szolgálod' szívébe írhatja,
Méltán ma e' szókra száját fel-nyithatja:

ÉLJEN Nemes Városunknak FŐ - BIRAJA!
Légyen boldog telyes élete s órája,
Sok MÁRTON napokig zöldeljen pálmája;
Mondja e' jót, jókért, mindeneknek szája:

Az UR latogassa ezer áldásával,
Vidámitta vidám Napja' látásával,
Lelki s testi jóknak harmatozásával
Minden nap öntözze s áldás' forrásával.

Tartsa-meg életét kíván békességben,
Napjai foljanak nagy jó egészségben,
Szép Uri Házával; állandó épségben,
Végre vigye ötét örök ditsőségben.

EN-is ezt kívánom jó indulatimnak
Belső részeiből, s egész tagaimnak,
Szívemből, lelkemből, jó Patronusomnak;
Tekintetes DOMOKOS MÁRTON Uramnak.

J. H. Typ. Cult.

Irodalom és művészet.

* **A magyar nemzet pusztulása.** (Oláhosítás miatt) ezimű munka, — mely politikai körökben általános érdeklődést keltett — megszerezhető a „Debreczen” szerkesztőségénél. A könyv ára füzve 60 kr. diszkötésben 1 frt 50 kr. Szerzője dr. Király Péter a „Debreczen” politikai napilap társ-szerkesztője és főmunkatársa.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata. —

A királyváró Lőcse.

Lőcse, szept. 9. Beck báró vezérkari főnök a hadgyakorlatok fővezetőségével ma reggel megérkezett. A pályaudvaron a főispán és a polgármester fogadták. Az egész város ünnepi díszet öltött. A pályaudvaron külön udvari váróterem épült. A pályaudvartól a megyeházig vezető uton, valamint az egész főtéren nemzeti színű és a város színeit képviselő vörös-fehér színű árbozrudak állanak, a melyekről lobogók lengenek. Az ut mentén két díszes diadalkapu áll. Minden egyes ház czimerekkel, fenyőkoszorúkkal és zászlókkal van díszítve. Már most is tömérdek sok idegen van a városban.

A háboru.

A Timesnek jelentik Kandiából tegnapi kelettel: A megölt keresztények számát 800 ra becsülik. A várost a basibozukok és török csapatok kifosztották. Az erődívenyeken az angolok állásaiban most körülbelül 600 főnyi nemzetközi csapat áll. A jelentések mind megegyeznek abban, hogy a török csapatok ellenséges magatartást tanusítottak a keresztényekkel szemben. Allítólag azt is látták, hogy a török csapatok rá lőttek Reid ezredesre. A város egy része még lángban áll.

Egy ma érkezett krétai távirat szerint Kandia a mohamedánok kezében van. Edhem pasa, Kandia parancsnoka elvesztette minden tekintélyét. A lakosság vesztéseit és áldozatainak számát még nem

A ki (eskőr-, göresök- és más ideges állapotokban) szenved, kérjen arról szóló füzeteket. Kívánatra ingyen és bérmentve megküldi a Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.

825 52-4

500 forintot

fizetnek annak, ki a **Bartilla fog-vízének** használata mellett, üvegje **35 kr.**, valaha ismét fogfájást kap vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla A. örökösei (E Winkler) Wien, 19/I Sommergasse 1.** Határozottan kérjük **Bartilla-fele fog-víz**et. Hamisítások följelentéséért jódíjazás adatik. Kapható **Debreczenben: Mihalovits István** gyógyszerésznél; — **Nagyváradon: Wachsmann Albert** droguistánál, Fő-utca. 818-6-5

Haszonbéri hirdetés.

A Méltóságos egri Főkáptalan tulajdonához tartozó Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun-megyében fekvő ugynevezett Matkói pusztai birtok, melyben van: 2299 hold 1282 ööl szántó, 4 hold 1069 ööl kert, 208 hold 1541 ööl rét, 2119 hold 364 ööl legelő, 32 hold 1450 ööl nádas 379 hold 937 ööl hasznavehetetlen, mindösszesen 5045 hold 640 ööl, 1600 öölével számított hold.

Ezen birtok az 1900. év január 1-ső napjától több évre haszonbérbe kiadó.

Amik ezen birtokot kibérelni óhajtanak, erre vonatkozó ajánlataikat folyó szeptember hó 30-ig Egerbe egyenesen Méltóságos Pánthy Endre püspök és nagyprépost urnak terjeszszék be.

Eger, 1898. szeptember hó 6-án.

Póka István

848-3-3

jószágfelügyelő.

! Uj találmány !

Szép akar lenni?

ha igen, úgy használja csupán a **FÁY-féle aróz-orémet**. Egyedüli ártalmatlan csoda hatású vegy-crém a szépség ápolására, u. m.: szeplő, májfoltok, vörös pattanások, miltesszer s mindennemű bőrtisztatlanság ellen. Nem zsíros, gyorsan felszívódó kellemes illatú arcz-crém, mely nappal is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.

Készíti: 824

Grosz Nagy Ferencz

gyógyszerész H.-Szoboszlón.

Debreczeni főraktár:

Dr. Rothsneek V. Emil

gyógyszertára Kossuth-utca.

Fáy Crème-szappan 50 kr.

! Uj találmány !

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyos láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét **Dr. Hőgyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.** — Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagsága 1.20. Az Asbest talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franco. Felvilágosítások és prospektusok, köszönetnyilvánítások ingyen. Vizontelárusítóknak megfelelő engedély. **Általános Asbestárnyó-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-utca 18.**

Egyedüli elárusító raktár Debreczenben: **Békés Lajos.**

815-50-23

Kitűnő borok.

Folyton friss sör.

Kossuth kávéház, étterem és szálloda.

Van szerencsém egy a helybeli, mint a vidéki t. cz. közönséggel tudatni, hogy a Hunyadi- (Kisvárad)-utca végén a M. A. V. nagy pályaháza közelében évek óta fennálló

„Kossuth Lajos“-hoz czimzett kávéházat, éttermet és szállodát

ujjonnan a legfényesebben berendeztem s helyiségemben egész nap és éjjel mindenkor a legfrissebb kávéházi italok kaphatók.

Étteremben mindenkor a legfrissebb meleg és hideg ételek kaphatók s konyhám bármely hasonló üzlettel kiállja a versenyt.

Kitűnő ó-, uj- és bakar-boraim kiváló minőségben, tisztán szolgáltatnak ki.

Nappal és éjjel friss csapolású finom poharas-sör kapható.

A kiszolgálás pontos, előzékeny.

Az árak fölötté jutányosak.

A t. cz. közönség rendelkezésére állanak tekeasztalaim.

Telefon állomás!

Vendégszobáim teljes kényelemmel s nagy tisztasággal vannak berendezve.

Szíves partfogást kér

Tisztelettel

Sporni Gyula.

850-3-2

Tiszta vendégszoba.

Kitűnő konyha.

Lukács Ármin

Debreczen

Bank-, gabona- és termény-bizományi üzlete

bevásárol illetve elad napi áron: mindenféle osztrák-kat, vasuti részvényeket, egyéb értékpapirokat, elsőbbségi kötvényeket, zálogleveleket, budapesti magán és helyi részvényeket, sorsjegyeket, mindenféle **gabona- és termény-neműeket.**

Kölcsönöz mindezekre jutányos kamatláb és feltételek mellett előlegeket.

Bevált mindenféle szelvényeket.

Leszámitol ércben és papírban szóló váltókat folyó kamatláb szerint.

Közvetit elsőrangú hazai bankintézeteknél **előnyös jelzáloghiteleket hosszú évi törlesztésre és**

utalványoz bárhová az osztrák-magyar monarchiában összegeket kifizetésre vagy vállal utalványokat **incassálni** mindezen műveleteket bizományilag mérsékelt jutalék felszámítással.

Bővebb felvilágosítással vagy ntbaigazítással szolgál szóval vagy levélileg

LUKÁCS ÁRMIN

821-7-5

IV. ker., Széchenyi-utca 24. sz.

8830. sz.
1898. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a néhai Armós Bálint hagyatéki ügyében a végrehajtási joghatálylyal bíró önkéntes árverést a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő, Debreczenben fekvő, a debreczeni 2400. sz. tjkvben A. I. 2538/a. hrsz. a. foglalt ingatlanra 13000 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi október hó 12. napján délután 3 órakor** a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át 13000 forint készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi július hó 5. napján.

Nagy Károly,

kir. táblai bíró.

852-3-1

Nádudvar előljárótól.

1663. ki.
1898.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Nádudvar községben folyó év augusztus hó 16-án 1 drb 2 éves, fekete kocza sertés gazdátlanul felfogott; beigazolt tulajdonosa **folyó hó 14-ik napjának d. e. 10 órájáig** Nádudvar község előljáróságától kizajáthatja.

Nádudvar, 1898. szeptember 8.

853-1-1

Az előljáróság.

Kossuth-utca 18. számú házban az emeleten egy igen szép 2 nagy szoba, kis belépő és mellékhelyiségekből álló

utczai lakás,

mely irodai czélokra is nagyon alkalmas, minden órában

kiadó.

838-3-2

Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál nyerhető.

1,000.000

korona nyerhető

a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek

VI-ik huzásán,

mely f. hó 14-től október 13-ig, tehát egy egész hónapig tart és ezen idő alatt 30.000 nyeremény lesz kisorsolva. — Az osztálysorsjáték eme legelőnyösebb huzására sorsjegyek még mindig kaphatók:

Szent-királyi Tivadar

dohány-nagyfőzsdéjében. 829-10-10

MEGHIVÁS

a Debreczeni termény- és áruraktár részvénytársaság

1898. szeptember hó 25-én d. e. 10 órakor a városháza nagy-tanácsstermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. A lefolyt 1897/98. üzleti év zárszámadásai, a mérleg helybenhagyása és a felmentvény megadása.
3. A nyereség felosztása, az osztalék megállapítása.
4. Sorrend szerint kilépő 2 igazgatósági és egy felügyelő-bizottsági póttag helyének választás utjának betöltése.

Debreczen, 1898. szeptember 1-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles — az alapszabály 24-ik cikke alapján — részvényeit a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társaság pénztáránál vagy a „Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi banknál” — térítvény és igazoló-jegy kiszolgáltatása ellenében — letenni.

841-2-1

Százezrei a
családoknak isszák
előszeretettel
naponta a

Eljen! eljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babkávának egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkiválóbb pótléka a babkávának, valamint ajánlásra legmáltóbb vegyület is annak. Tokintott az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.